

Udvalgets Forslag til § 24, skulde være sælles for alle de store toneangivende europæiske Lande, men den ærede Ordførers Paastand var den, at disse Landes Lovgivning har erkjendt Nødvendigheden, og at disse Landes Handelsstande erkjendte Rigtigheden af, at den formelle Ret i visse Tilfælde kunde og maatte brydes, naar der skulde være Spørgsmaal om en retfærdig Dpgjørelse af et Konkursbo. Lad os erindre, at denne Bestemmelse ikke er den eneste, hvorved saaledes den rent formelle Privatret brydes, lad os erindre, at hele Affordssystemet, som jo er de Handelende meget kjær, indeholder et saadant Brud. Det er jo dog ganske klart, at efter den almindelige strenge Ret, kan ingen Kreditor tvinges til at eftergive en eneste Skilling, fordi det behæger hans Medkreditorer i Boet at vise en saadan Liberalitet, men ikke desto mindre er det efter adskillig Modstand blevet universel Ret — man kan ikke godt undvære dette Udtryk, jeg erkjender al den Kritik, der kan anvendes derimod i de enkelte Tilfælde, men det kan ikke misforstaaes — at indføre et saadant Brud paa det strengt formelle Retssprincip, saa at en Kreditor under visse Betingelser og under visse Begrændsninger kan blive tvungen til at finde sig i et Afflag, fordi andre Kreditorer anse det for rigtigt, at der gjøres Fallenten en saadan Indrømmelse. Der kan derved utvivlsomt ske en Uret i et ganske enkelt Tilfælde mod en enkelt Kreditor, men, dersom man vilde standse, fordi der kunde ske Uret i eet af hundrede Tilfælde, saa kom der til at ske en virkelig Uret i de ni og halvfemsindstyve Tilfælde. Det er det Synspunkt, hvorfra man er enig om at gaa ud med Hensyn til Affordmaterien. Der kan være Uenighed med Hensyn til enkelte Dele i Bestemmelsen og Betingelserne for Afforden, men selve den almindelige Grundætning er nu trængt igiennem, og saaledes tror jeg ogsaa, man maa sige, at der fremarbejder sig en almindelig Erkjendelse af Nødvendigheden af Affrættelsesbestemmelser, som gaa videre end §§ 20, 21 og 22, dersom Konkursloven skal kunne fyldestgjøre sin Hensigt. Det ærede Medlem paaberaabte sig den norske og svenske Konkurslov i modsat Retning. Man skal nu vel ikke være Spaamand; men det er nu allerede adskillige Aar siden, at

baade Norges og Sverrigs Konkurslove vare til Behandling, og jeg for min Del har den Tro, at, hvis der nu forelaa en Konkurslov til Behandling i Norge og Sverrig, saa vilde man ogsaa der erkjende Nødvendigheden af at indføre en saadan Bestemmelse; det kan jo ikke bevise, men jeg udtaler det som min Opfattelse. Vi have jo paa flere af disse Lovgivningsomraader, mine Herrer, været temmelig langt tilbage. Vor Straffelov f. Ex. kom 24 Aar efter den norske, men jeg tror, at vi i alt Fald derved opnaaede, at vor Straffelov virkelig ogsaa viser sig som den, der er bedre, end om den var bleven vedtagen i 1842. Saaledes ere vi ogsaa komne ikke saa far efter med Hensyn til Konkursloven; men er det da saa forunderligt, at man har søgt at benytte den mellemiggende Tid til at drage det bedste Udbytte, man kunde, af denne Tids legislatoriske Erfaringer og hele øvrige Udvikling. Det falder mig altsaa ikke ind at paastaa, at netop ethvert Ord i § 24 skulde være den lovgivende Visdoms sidste Ord, men jeg er, som sagt, overbevist om, at der vilde optaa et føleligt Gul, dersom man vilde blive staaende ved §§ 20, 21 og 22. Det ærede Medlem har paaberaabt sig den almindelige Mening i Handelsstanden, der skal være imod det foreliggende Forslag. Det er noget misligt at paaberaabe sig denne almindelige Mening i Handelsstanden. Under de Forhandlinger, som vi have haft i Processkommissionen, har jeg oftere gjort Indsigelse imod en saadan Paaberaabelse af formentlige almindelige Meninger. Her ere vi nemlig inde paa Spørgsmaal, som ikke kunne afgøres blot efter saadanne almindelige Meninger; her kræves en meget nøie Granskning, navnlig for at formulere de Bestemmelser, om hvilke der er Tale, og jeg skulde være meget tilbøielig til at tro, at, dersom det var muligt her at examinere forskjellige ansete Røbmænd, vilde det vise sig, dels at de havde forskellige Meninger, dels at deres Mening med det paatænkte Forslags Tanke ikke var saa uroffelig. Jeg støtter dette Sidste paa det Altsidste, som jeg først for et Kvartar siden er blevet bekjendt med. Naar jeg nemlig holder mig til det ganske vist ikke saaledes, som den ærede Ordfører i Dag har forklaret det, thi han har